

Име

Държавно лесничество "Царево", административна принадлежност РУГ Бургас.
Лесоустройствен проект 1996 година, ревизионен период 1984-1995.

Местонахождение

ДЛ "Царево" носи името си от гр. Царево, където е седалището на неговото административно управление.

Площта на лесничеството заема най-югоизточната част на Бургаска област, Царевска община. На север граничи с ДЛ "Ропотамо", на изток с Черно море, на юг с Република Турция, на югозапад с ДЛ "Кости" и ДЛ "Граматиново", на северозапад с ДЛ "Ново Паничарево" и ДЛ "Ропотамо".

Горският фонд на ДЛ "Царево" е разположен в землищата на община Царево - гр. Царево, гр. Ахтопол, гр. Приморско, с. Резово, с. Синеморец, с. Варвара, с. Бродилово, с. Изгрев, с. Лозенец, с. Фазаново, с. Велика, с. Писменово и с. Китен.

Географско положение

Територията на ДЛ "Царево" е разположена върху част от североизточните склонове на Странджа планина, като на изток достига до Черно море.

Горите на стопанството представляват един голям непрекъснат комплекс с приблизителна форма на неправилен правоъгълник с дължина северозапад - югоизток около 40 км и ширина североизток - югозапад около 12 км.

Релеф

Странджа е слабо нагъната, общо взето ниска планина. Множество ниски и разлати била, отчасти по-издигнати и очертани, заедно с многобройни долове придават сложен и пресечен характер на терена.

В източната част на лесничеството (покрай морето) терените са предимно полегати и равнинни. Релефът е нископланински и силно разчленен от долинна мрежа. В западната и по-специално в югозападната терените са стръмни и силно пресечени. Тук релефът е пресечен, хълмист.

Най-високата точка на територията на лесничеството е връх "Папия" - 502 м н.в., а най-ниската - горите около морския бряг - 1-10 м н.в. Средната надморска височина на дървопроизводителната площ на лесничеството е 125 метра.

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	906.5	3.5
полегато (5-10)	4588.9	17.5
наклонено (11-20)	12564.5	47.9
стръмно (21-30)	7654.9	29.2
мн.стръмно (над 31)	506.7	1.9
Общо:	26221.5	100.0

Хидроложки условия

В хидроложко отношение районът на лесничеството се характеризира с относително постоянен воден режим на главните реки и силно променлив режим на доловете и по второстепенните реки. Главни водни течения на територията са Дяволска река, р. Кара Агач, р. Велека, р. Резвая, като всичките се вливат в Черно море, а техните устия са превърнати в зони за курорт и почивка. През гората протичат още множество второстепенни реки и потоци.

По-големите реки като Дяволска река, Кара Агач, Орешка, Трионски дол, Мавронеро, Велека, Силистар и Резвая образуват долини, в които значителна част представляват плодородни лъки, използвани за земеделски култури. Освен Резвая и Велека, които са пълноводни и не пресъхват целогодишно, почти всички останали водни течения повече или по-малко пресъхват през лятото. Леглата им са слабо наклонени. Бреговете са стръмни, но ниски, на места слабо ерозирани. Подпочвените води са дълбоко под повърхността, поради което планината е безводна.

В преобладаващата си част водните течения нямат пороен характер, поради това че по-голяма част от територията на водосборните им басейни е заета от горскодървесна растителност.

Геоложки строеж

Странджа е младо нагъната планина. Релефът ѝ е дело на вертикалните движения на земната кора и на свързаните с тях денудация и ерозия, през неоген-квартернера. Основните скали в района на лесничейството са образувани през различни геоложки епохи.

В южната част е развита диабазово-филитоидна формация от палеозоя. Скалите от тази формация са превърнати в типични кристалинни шисти.

Най-широко върху територията на лесничейството са разпространени андезити и андезитови туфи, ветрилския тип мергели от горнокредната формация. Най-разпространените скали в района на лесничейството са пясъчниците. Те са дребнозърнести, сравнително здрави скали и се срещат във всички стопански участъци.

Миоценските (морски и полусолени) утайки са от Кримо-Кавказки тип. Те се срещат като съвсем тясна, прекъсната на много места ивица по самото крайбрежие. Основните скали са варовити пясъчници, пясъци, черупчести варовици, глини и мергели.

Климатични условия

Според класификацията на Събев и Станев (Климатични райони на България и техния климат - 1963 година), територията на лесничейството в климатично отношение попада изцяло в климатичния район на Странджанското Черноморие от Континентално-Средиземноморската област. В този климатичен район попадат подпояса на крайречните и лонгозни гори (0-800 м н.в.) и подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-600 м н.в.).

През целия зимен сезон в района на лесничейството има около 17-18 дни с отрицателна средна температура, но от тях само 3-4 дни са с температура под -5°C . Средният брой на дните със снежна покривка е около 19. Преходът от зимата към пролетта започва рано, но е по-продължителен, спрямо по-южните вътрешни части на страната. Лятото е много слънчево, сухо и много топло, но не и горещо, поради влиянието на Черно море чрез бризовата циркулация и сравнително високата въздушна влажност. Есента е значително по-топла от пролетта.

Горите в района на лесничейството са в период на активна вегетация около 215-220 дни.

Близо две трети от годишната сума на валежите падат през есента и зимата. Максимумът им е в края на есента и началото на зимата. През лятото падат само около 100 мм валежи, с което то се очертава като едно от най-засушливите в страната. Засушаванията започват след прекратяване на юнските валежи, като продължават почти непрекъснато до средата на септември. Месечният валеж за август е по-малък от 20 мм. Значителните разлики между зимните и летните валежи, както и между техния максимум и минимум са под влияние на Средиземноморието

Тези характеристики определят територията на лесничейството като район с мек климат, който дава възможност за проникването на някои по-южни екзотични средиземноморски видове като смокини, нарове, мушмули, много видове храсти.

Правени са успешни опити със залесяването на корков дъб и др

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в *Таблица № 2* и *Таблица № 3*.

*Таблица № 2
за температурата на въздуха*

Климатичен район с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Странджанско Черноморие: станция Царево	13,1	-17,9	40,2
станция Резово	12,9	-19,0	37,5

Таблица № 3

за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Странджанско Черноморие	500-700	XII, XI	VIII

Почви

Почвите са представени от следните типове и подтипове: излужени канелени горски, жълтоземно-подзолисти и алувиални.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
алувиална	70,0	0,3
канелена излужена	24796,7	94,5
жълтоземно-подзолиста	1354,8	5,2
Всичко:	26221,5	100,0

Ерозията на почвата по-добре е изразена около населените места, обикновено на изложения с южна компонента, където най-често насажденията са девастирани от неконтролирани сечи и паша. В ДЛ "Церово", застрашени от ерозионни процеси са 2795,0 ха или 10,1% от общата му площ.

Растителност

Съгласно горскорастителното райониране на страната, разработено за нуждите на горското стопанство, територията на ДЛ "Царево" попада изцяло в Южнокрайгранична горскорастителна област (Ю), в подобластите Странджа (С) и Странджанско Черноморие (СЧ).

Във вертикално направление горите на лесничейството се разполагат в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-800 м н.в.) и два подпояса.

Ю-I-1 - Подпояс на крайречните и лонгозни гори (0-800 м н.в.)

Към този подпояс са отнесени съвсем малко дървопроизводителни площи на стопанството 70,0 хектара, или 0,3%. Това са ивици от алувиални почви, оформили се покрай теченията на по-големите реки, заети от лонгозни гори от естествен ясен или залесени тополи.

Ю-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-600 м н.в.)

В този подпояс попадат основните площи на лесничейството - 26151,5 ха или 99,7% от дървопроизводителната му площ. Тук са разположени естествените насаждения от зимен дъб, благун, източен бук, цер и др., които дават облика на гората в стопанството. Върху тези площи са създадени иглолистни и горскоплодни култури.

В района на стопанството се срещат много храстови и тревни видове: глог, леска, шипка, дрян, трънка, бъз, мушмула, скрипка, гърбач, миши уши, филирея, странджанска зеленика, джел, лавровишня, калуна, пистация, ерика, тамянка, подъбиче, пирен и др. Много от тях са балкански ендемити или реликтни растения, срещащи се само в Странджа, затова са включени в "Червена книга на НР България" и са защитени от закона.

Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	79,7	0,3	3,3	-
Смърч	7,6	-	5,6	-
Черен бор	1629,4	6,2	533,6	2,0
Веймутов бор	4,2	-	4,1	-
Елдарски бор	4,2	-	36,6	0,1
Зелена дуглазка	27,6	0,1	29,1	0,1
Атласки кедър	17,5	0,1	74,0	0,3
Кипарис	0,9	-	0,4	-
Морски бор	86,5	0,3	69,8	0,3

Червен дъб	49,6	0,2	70,9	0,3
Зимен дъб	10372,7	39,8	10826,8	41,5
Благул	9984,3	38,3	10600,5	40,7
Цер	906,5	3,5	1040,9	4,0
Габър	142,8	0,5	113,2	0,4
Трепетлика	51,9	0,2	19,6	0,1
Явор	0,5	-	1,6	-
Бреза	0,9	-	1,2	-
Мъждрян	247,9	1,0	8,9	-
Орех	4,8	-	4,2	-
Акация	5,4	-	6,7	-
Космат дъб	4,4	-	4,4	-
Келяв габър	727,9	2,8	11,0	-
Брекиня	5,0	-	387,7	1,5
Полски бряст	17,0	0,1	10,7	-
Източен бук	1356,6	5,2	1428,9	5,6
Гледичия	1,1	-	0,8	-
Джанка	-	-	1,6	-
Корков дъб	28,3	0,1	21,8	0,1
Странджански дъб	-	-	5,7	-
Елша	4,9	-	1,6	-
Кестен	1,0	-	1,0	-
Клен	30,2	0,1	67,6	0,3
Копривка	0,2	-	1,1	-
Круша	3,6	-	12,1	-
Леска	58,8	0,2	58,8	0,2
Турска леска	0,2	-	0,8	-
Сребролистна липа	43,6	0,2	376,6	1,5
Скоруша	-	-	39,7	0,2
Череша	-	-	7,7	-
Черница	0,1	-	0,7	-
Източен чинар	1,6	-	2,1	-
Американски ясен	0,1	-	0,1	-
Планински ясен	11,2	-	19,1	0,1
Полски ясен	85,2	0,4	84,2	0,4
тп I-214	87,4	0,4	80,2	0,3
Киселица	-	-	1,0	-
ВСИЧКО	26093,2	100,0	26078,2	100,0

Характеристика на горския фонд

Площта на горския фонд на територията на ДЛ "Царево" е 29174,9 ха (цялата с държавно значение), от която 27717,4 ха са предмет на този лесоустройствен проект и 1457,5 ха са горски пасища.

От залесената площ 23523,1 ха (84,9%) са естествени насаждения и 2570,1 ха (9,3%) - култури.

Таблица № 6
Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	26093,2	94,2
Незалесена дървопроизводителна площ	128,3	0,4
Недървопроизводителна площ	1495,9	5,4
Горски пасища	1457,5	-
ОБЩО:	29174,9	100,0
в тч дървопроизводителна площ	26221,5	94,6

Таблица № 7
Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	2402,6 / 2276,0	8,2 / 8,7
Широколистни високостъблени	2404,5 / 2348,8	8,3 / 9,0
За реконструкция	2891,9 / 1228,5	9,9 / 4,8
Издънкови за прерастване	-	-

Издънкови за превръщане	21470,9 / 20234,9	73,6 / 77,5
Нискостъблени	5,0 / 5,0	-
ВСИЧКО:	29174,9 / 26093,2	100,0

Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 8.

Таблица № 8
Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	1472,8	1424,8	20060,5	19025,9	21533,3	20450,7
Защитни	-	-	63,5	34,9	63,5	34,9
Рекреационни	558,7	513,6	3018,8	2708,7	3577,5	3222,3
Защитени	362,9	329,4	1526,1	1418,9	1889,0	1748,3
Други	8,2	8,2	645,9	628,8	654,1	637,0
Общо ЗРЗТ	929,8	851,2	5254,3	4791,3	6184,1	5642,5
Общо ДСФ+ЗРЗТ	2402,6	2276,0	25314,8	23817,2	27717,4	26093,2
Горски пасища	-	-	1457,5	-	1457,5	-
ОБЩО	2402,6	2276,0	26772,3	23817,2	29174,9	26093,2

В лесоустройственият проект от 1984 година е предвидено общо ползване в размер на 479880 куб.м (средно годишно 39990 куб.м), от което 9090 куб.м годишно от главни сечи и 30900 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсечени са общо 448078 куб.м (средно годишно 37340 куб.м) или 93,4% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 115799 куб.м (ср. год. 9650 куб.м) или 106,2%, а от отгледни и санитарни сечи 332279 куб.м (ср. год. 27690 куб.м) или 89,6% от предвиденото. Настоящото лесоустройство предвижда общ добив от 458400 куб.м с клони или средно годишно 45840 куб.м – 13254 куб.м добив от главни сечи и 32586 куб.м от отгледни и санитарни сечи.

Санитарно състояние на гората

През ревизионния период при извеждането на отгледните и санитарни сечи са извеждани предимно повредените, загнили и сухи дървета, с което е ограничено масовото появяване и разпространение на гъбни и насекомни вредители и е подобро санитарното състояние на гората. От значение е и почистването на сечищата и своевременното събиране на сухата и падналата маса.

През 1994 година в района на ДЛ "Царево" е регистрирано нападение на педомерка и листоврътка. Незначителни са повредите от ветролом и снеговал в иглолистните култури, главно там където не са водени своевременно отгледни сечи.

Регистрираните повреди са от изсъхване на листата - 1009,2 ха, гниене - 499,6 ха, от паша - 41,1 ха, от снеговал - 40,0 и други - 1137,2 ха, или общо 2744,0 ха. Преобладават тези в култури от черен бор - 148,4 ха и насаждения от благун - 83,6 ха и зимен дъб - 75,4 ха.

Странични ползвания

Таблица № 9
За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1984-1995) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (1996-2005) средногодишно
Паша - площ	хектари	19136,2	17840,5	17018,2
Едър добитък	брой	12671	561	11326
Дребен добитък	брой	76368	18216	68055
Сено	тона	100	42,5	50
Листников фураж	пр.куб.м	5000	-	300
Горски плодове	тона			5
лешници		2	1,8	
жълд		-	2,5	

Билки	тона			2
Гъби	тона			2
Елхи	брой	2000	1090	?

Лечебни растения

Няма данни.

Видове от “Червена книга на НР България” и защитени от закона

Няма данни.

Лов и риболов

Таблица № 10

Фауна – видов състав:

Клас	Разред	Видове
Бозайници	Чифтокопитни	сърна, муфлон, дива свиня
	Зайцеподобни	заек
	Гризачи	катерица, обикновено горска мишка, полска мишка, сив плъх, воден плъх
	Насекомоядни	таралеж, къртица
	Прилепи	остроух нощник, дългопръст нощник
	Хищници	чакал, лисица, дива котка, язовец, белка, видра
Птици	Кокошеви	фазан, яребица, пъдпъдък
	Гълъбови	гривяк, гургулица, гугутка
	Пеликанови	къдроглав пеликан, голям и малък корморан
	Щъркелови	лопатар
	Гъскови	зеленоглавка, зимно и лятно бърне; мигранти – голяма и малка белочела гъска, червеногуша гъска, сива гъска, ням лебед, червен ангъч, сива патица, потапница
	Дъждосвирцови	малка рибарка
	Дневни грабливи	обикновен мишелов, голям и малък ястреб, белошипа и черношипа ветрушка, орел рибар, малък креслив орел
	Нощни грабливи	горска улулица, забулена сова, кукумявка
Влечуги	Костенурки	шипобедрена и шипоопашата костенурка
	Люспести	зелен гущер, жълтокоремник, слепок, пепелянка, обикновена водна змия, пъстър смок, смок мишкар, стрелец, вдлъбнаточел смок, безкрак гущер
Риби	Есетрови	моруна, есетра, чига, виза, пъструга
	Селдови	дунавска скумрия (карагъоз), малка дунавска скумрия (харип, блеч), дунавска пъстърва
	Щукови	обикновена щука
	Шаранови	див шаран, шаран, каракуда, толстолоб, платика, червеноперка, бабушка, распер, уклея, бяла мряна, морунаш, сом, гулеш, щипок
	Трескови	михалца
	Костурови	бяла риба, бибан, обикновен костур, попчета, слънчева риба

Защитени територии

На територията на ДЛ “Царево” са обявени следните защитени природни територии:

Народен парк “Странджа” с площ 16775,0 ха. Обособен е с цел да бъде опазена дългосрочно уникалната природа във водосборите на реките Велека и Резвая и да се осигури устойчиво социално-икономическо развитие в района.

Защитена местност “Устието на река Велека”, обявена със заповед № 608/01.09.1992 на МОС с площ 1125,9 ха.

Защитена местност “Силистар”, обявена със заповед № 608/01.09.1992 на МОС с площ 731,8 ха.

Обособени са с цел запазване на характерния ландшафт на крайбрежната зона, скалните образувания и фиорди, специфичната ксеротермна преходно-средиземноморска растителност и богат животински свят.

Природна забележителност “Попови скали”, обявена със заповед № 4051/29.12.1973 с площ 30,8 ха. Намира се в землището на с. Велика. Отличава се със специфични скални образувания с характерна форма.

Природна забележителност “Къмпинг “Оазис”, обявена със заповед № 4051/29.12.1973 с площ 0,5 ха. Намира се в землището на гр. Царево. Обявена е с цел запазване на находището на блатно кокиче.